



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ DİNLER TARİHİ

Neler Öğreneceğiz?

1. İslamiyet'in Tarihçesi
2. İslamiyet'te İnanç Esasları
3. İslamiyet'te İbadetler
4. İslamiyet'te Ahlaki Değerler
5. İslamiyet'in Diğer Dinlere Bakışı

İslam dininin
doğuşu ve
yayılışıyla ilgili
neler
biliyorsunuz?



1. İslamiyet'in Tarihçesi

- Allah katındaki tek hak din olan İslamiyet Hz. Âdem'den (a.s), Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar gönderilen peygamberlerin tebliğ ettiği dinin ortak adıdır.
- Özel anlamda ise İslam, miladi 7. yüzyıl başlarında Hz. Muhammed'e (s.a.v.) vahyedilen dindir.



Kronolojik İslam Tarihi

571

Hız. Muhammed
doğdu.

615

İslam'a açıktan
davet başladı
ve Habeşistan'a
hicret edildi.

622

Medine'ye hicret edildi. Hicret,
İslam tarihi için milat oldu
(Hicri takvim). Hicretle sona
eren Mekke Dönemi 13 yıl
sürdü. Bu dönemde inen
ayetlere Mekke ayetler
denilmektedir.

İlk vahiy geldi.
Üç yıl kadar
yakın çevresini
dine davet etti.

610

Üç yıl boyunca
Müslümanlara
sosyal ve
ekonomik açıdan
boykot yapıldı.

617-620

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

622

Medine Sözleşmesi. Hz. Muhammed (s.a.v.), Müslümanlar, Yahudiler ve gayrimüslim Arapları kendi başkanlığında bir şehir devleti etrafında teşkilatlandırdı.

625

Uhud Savaşı.
Mekkeli müşriklerle yapılan ikinci büyük savaşı.

628

Hudeybiye Antlaşması. Bu anlaşma; Mekkeli müşriklerle süregelen savaşları sona erdirdi. İslam'ın yayılmasında dönüm noktası oldu. İslamiyet Arap Yarımadası'nda hızla yayıldı. Müslüman olanların sayısında çok fazla artış oldu. Kur'an-ı Kerim bu antlaşmayı “apaçık zafer” olarak nitelendirdi.

624

Bedir Savaşı.
Mekkeli müşriklerle yapılan ilk büyük savaşı.

627

Hendek Savaşı.
Mekkeli müşrikler ve onların müttefikleriyle yapılan savaşı.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

628

Hayber'in Fethi.
Müslümanlara
moral ve güç kattı.

630

Mekke'nin Fethi.
Bu zafer, bütün
Arap
Yarımadası'nın
İslamlaşmasına
kapı açtı.

632

Hız. Peygamber'in (s.a.v.)
sağlığında İslam, Arap
Yarımadası'ndaki en büyük güç
hâline geldi. Medine Dönemi 10 yıl
sürdü. Bu dönemde inen ayetlere
Medenî ayetler denilmektedir.

Hız. Muhammed (s.a.v.),
Habeş, Bizans, Mısır ve
Sasanî hükümdarlarına
İslam'a davet
mektupları gönderdi.

Hız. Muhammed
(s.a.v.) Medine'de
vefat etti.

628

632

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

632-661

Dört Halife Dönemi

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) vefatından sonra devlet başkanlığına (hilafet) sırasıyla Hız. Ebu Bekir (r.a), Hız. Ömer (r.a), Hız. Osman (r.a) ve Hız. Ali (r.a) geçti. İslam ilk kez bu dönemde Arabistan dışında yayılmaya başladı. Bu döneme "Dört Halife Dönemi" ya da "Hulefâ-i Râşidîn Dönemi" adı verilmektedir.

Hız. Ali (r.a) Dönemi'nde fetih yapılamadı. Bu dönemde siyasi ve dinî tartışmalar ve savaşlar oldu. Hız. Ali (r.a) ve Hız. Âişe (r.a) taraftarları arasında Cemel Savaşı (656), Hız. Ali (r.a) ve Hız. Muaviye (r.a) arasında Sıffin Savaşı (657) yaşandı.

İlk üç halife döneminde Müslümanlar Doğu'dan Batı'ya, Atlantik'ten Pasifik'e kadar geniş bir coğrafyaya hâkim oldular. Fethedilen yerler arasında Suriye, Filistin, Irak, İran, Mısır, Kıbrıs, Trablus ve Horasan toprakları vardı. Hız. Ali (r.a) Dönemi'nde fetih yapılamadı. Bu dönemde siyasi ve dinî tartışmalar ve savaşlar oldu. Bu bölgelerde halkın büyük bir kısmı İslamiyet'i kabul etti.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Emeviler Dönemi (661-750)

Emevi Devleti yaklaşık bir asır yönetimde kaldı. İlk yılları karışıklıkların bastırılarak devlet otoritesinin sağlanmasıyla geçti.

Ömer b. Abdülaziz İslam'ı tebliğe özel bir önem verdi. Bu yolla Kuzey Afrika'da Berberîler ve Orta Asya'da Türkler arasında İslamiyet hızla yayıldı.

I. Velîd Dönemi'nde Mâverâünnehir, Sind ve Endülüs'ün İslam topraklarına katılmasıyla ülke sınırları, Türkistan'dan Fransa'nın içlerine, Kafkaslar'dan Hindistan'a kadar genişledi.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Abbasiler Dönemi (750-1258)

Emevi Devleti'nin varlığına son veren Abbasiler, daha uzun süre yönetimde kaldılar.

Bu dönem yeni fetih hareketleri olmadı. Ancak ilim, kültür, edebiyat, felsefe gibi alanlarda önemli çalışmalar yapıldı. Tercüme faaliyetlerine ağırlık verildi.

Batıda ve doğuda bağımsız veya yarı bağımsız birçok hanedanlık ortaya çıktı.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Endülüs (711-1492)

Endülüs,
Müslümanların 711-1491
yılları arasında hüküm
sürdükleri İspanya
topraklarıdır.

Benî Ahmer Emirliği (1238-1492)

Hıristiyan istilasından
kurtulup iki buçuk asır ayakta
kalabilmiştir. Endülüs'te İslam
hâkimiyetinin son
temsilcisidir.

Endülüs Dönemi İslam medeniyetinin ilim, kültür,
edebiyat, felsefe gibi alanlarında zirvede olduğu bir
dönemdi. Bu dönemde Endülüs medreselerinde
eğitim alan pek çok Batılı düşünür, Avrupa'nın
skolastik düşünceden kurtulmasında etkili oldu.

Endülüs Emevileri Dönemi (756-1031)

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Selçuklular ve Osmanlılar Dönemi (11-20. yüzyıllar)

Anadolu fethedildi ve
İslamiyet burada
yayıldı.

Sırasıyla Büyük Selçuklular,
Anadolu Selçukluları, Anadolu
beylikleri ve Osmanlılar
Anadolu'nun İslamlaşma
sürecini tamamladı.

Selçuklular ve Osmanlılar asırlar
boyunca İslam dünyasının liderliğini
yaptılar. İstanbul'un fethiyle birlikte
Osmanlı İslam dünyasının siyasi ve
askeri alanda merkezi oldu; ilim,
kültür, ve sanatta eşsiz eserler
ortaya koydu.

Miladi 11. yüzyıldan
itibaren (1071 Malazgirt
Savaşı) Türklerin
Anadolu'ya gelişi
başladı.

Nizamiye medreselerinin
kurulmasıyla birlikte İslam
medeniyetinde pek çok alanda
öncü olan önemli alimler
yetişti.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Hindistan, Çin ve Endonezya'ya İslam'ın Girişi

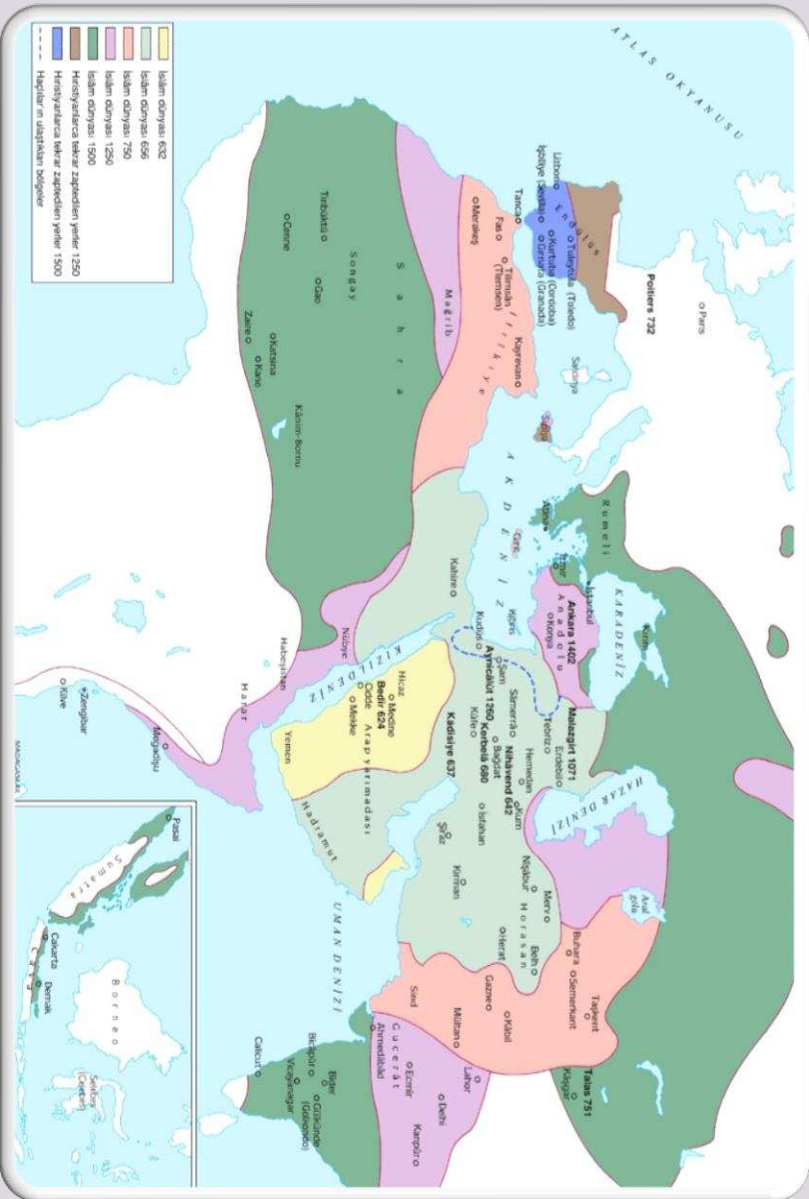
Hindistan ve Çin'e
İslamiyet'in girişi Arap
ve İranlı tüccarlar
vasıtasıyla oldu.

Çin'in önce kıyı bölgelerine ticaret
amacıyla gelen Müslümanlar yerli
kadınlarla evlenerek zamanla buraya
yerleştiler ve kurdukları kolonilerle
İslamiyet'in yayılmasında rol oynadılar.

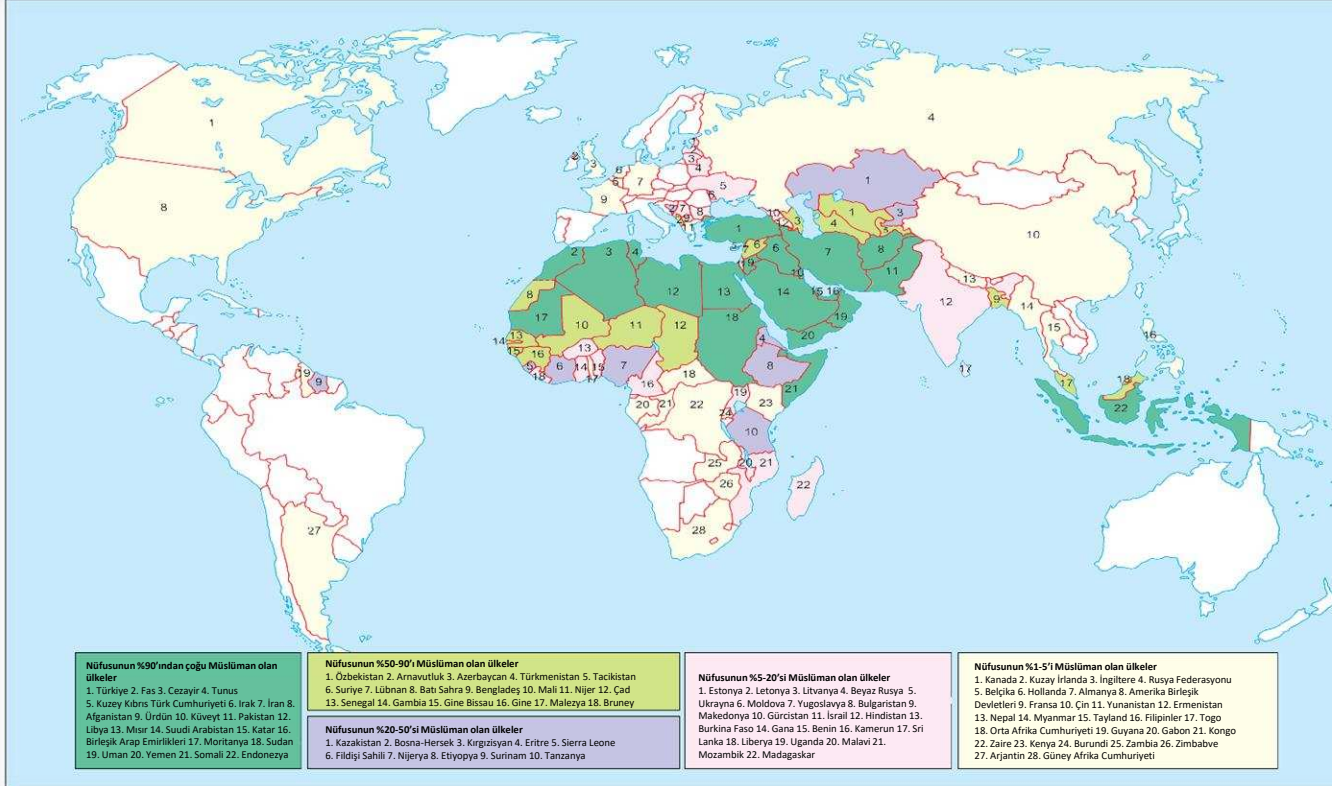
Hindistan, ilk kez Emeviler
Dönemi'nde İslam'la tanıştı.
Gazneliler, Gurlular, Delhi
sultanları ve Babürlülerle
buranın İslamlaşma süreci
devam etti.

İslamiyet, Endonezya adalarına Arap,
İran ve Hint asıllı tüccarlar vasıtasıyla
girdi. Daha sonra ticaret, yerli
kadınlarla evlilik ve tarikatlar
vasıtasıyla hızla yayıldı.

İslamiyet'in yayılışı (622-1500)



2. ÜNİTE / İSLAMİYET



Müslümanların bulunduğu ülkeler ve yaklaşık olarak belirlenmiş olan nüfus oranları(<https://islamansiklopedisi.org.tr/islam-erisim> tarihi 12.01.2023)

**İslam dininin
temel inanç
esasları nelerdir?**



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

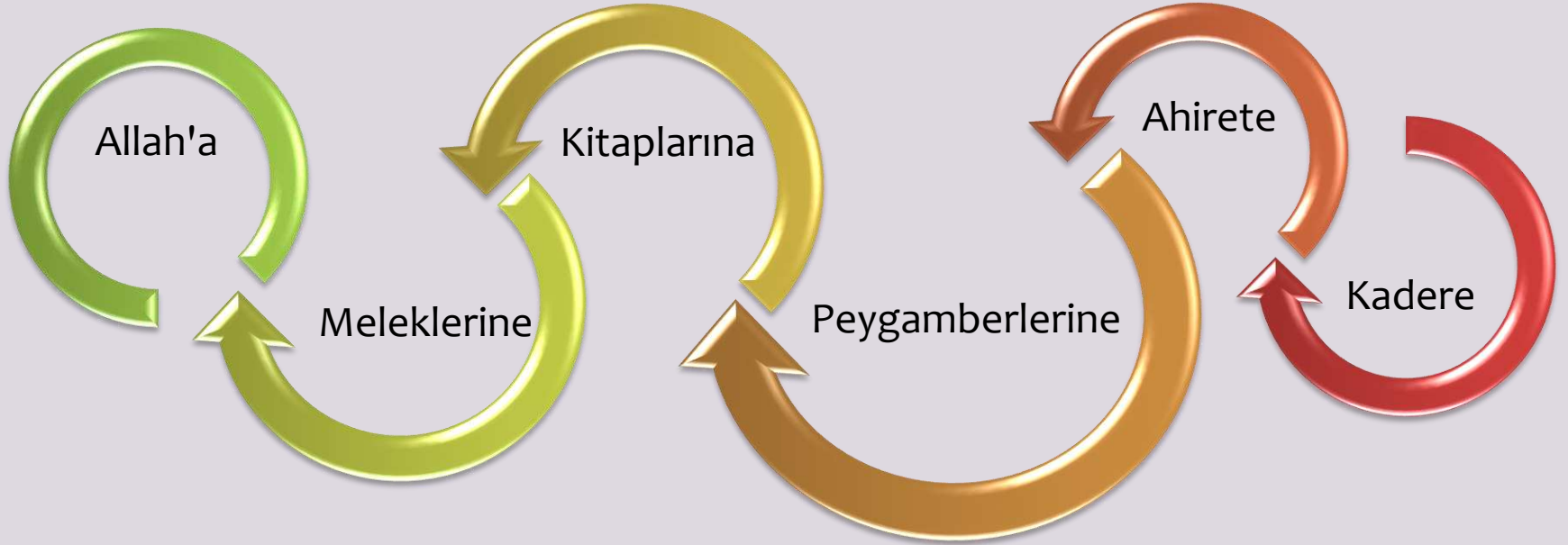
2. İslamiyet'te İnanç Esasları

- İslamiyet'te inanç esasları "Âmentü" terimiyle ifade edilir.
- İnanç konularının dayanağı Kur'an ve sahih hadislerdir.



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Âmentü/İnandım;



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Allah İnancı

- İslam inanç esaslarının başında Allah'a (c.c.) iman gelir.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Allah
(c.c.)

Vardır, tektir. Eşi, benzeri,
dengi ve ortağı yoktur.

Hamd, dua, niyaz ve ibadetler O'na
yöneltir. Bağışlanma O'ndan talep edilir.

Sevgi ve itaat O'nadır.

Hem yaratan hem de her an yaşatandır.

Vahiy göndererek tarihe, mucize ile de tabiata aktif
olarak müdahale eden aşkın bir varlıktır.

Ahiret İnancı

- Ahiret inancı, İslam inançları arasında Allah'a (c.c.) imandan sonra gelir.
- Ahiret, kıyametin kopmasıyla başlar, yeniden dirilme, hesap, cennet ve cehennem hayatını kapsar.
- İslam inancında dünya ahiret dengesi vardır. Kur'an'ın pek çok ayetinde dünya hayatının geçici, ahiretin ise ebedi olduğu vurgulanır.
- İslam'ın amacı iki dünyada da insanın mutluluğa ermesidir.

Melek İnancı

- İslam inançlarından biri de meleklerle imandır.
- Meleklerle inanmamak, dolaylı olarak vahyi, peygamberi ve peygamberlerin bildirdiği esasları inkâr etmek anlamına gelir.
- Dinî hükümler, peygamberlere melek aracılığıyla gelmektedir.

Kutsal Kitap İnancı

- İslam'a göre ilahî vahiy Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar birbirini destekleyen içerikle insanlara aynı mesajı vermiştir.
- Kur'an-ı Kerim'le birlikte insanlara yönelik Allah'ın (c.c.) vahyi sona ermiştir.
- Allah'ın (c.c.), Kur'an'dan önce de bazı peygamberlere kitap indirdiğine inanmak, inanç esaslarından biridir.

Peygamber İnanıcı

- İslam inanç esaslarından biri de peygambere imandır.
- Kur'an-ı Kerim'de her peygamberin vahye muhatap olduğu bildirilir.
- Müslümanlara ayırt etmeksizin bütün peygamberlere inanmaları emredilir.
- Allah (c.c.) ile kul arasında elçilik vazifesi yapan peygamberlerin, bu görevlerinde hatadan korunmuş oldukları (ismet) kabul edilir.

Kader İnancı

- Kader, Yüce Allah'ın ezeli ilmi ve kudreti ile evrende olmuş ve olacak her şeyi takdir etmesi, belli bir düzen ve ölçüde yaratmasıdır.
- Kadere iman, her şeyin Allah'ın (c.c.) bilgisi, gözetimi ve denetimi altında gerçekleştiğine inanmaktır.
- İslam'ın kader inancında bir ön belirleme ve dayatma yoktur.
- İnsan hürriyeti doğrultusunda iradesini kullanmakta, Allah da (c.c.) olayları bu yönde yaratmaktadır.

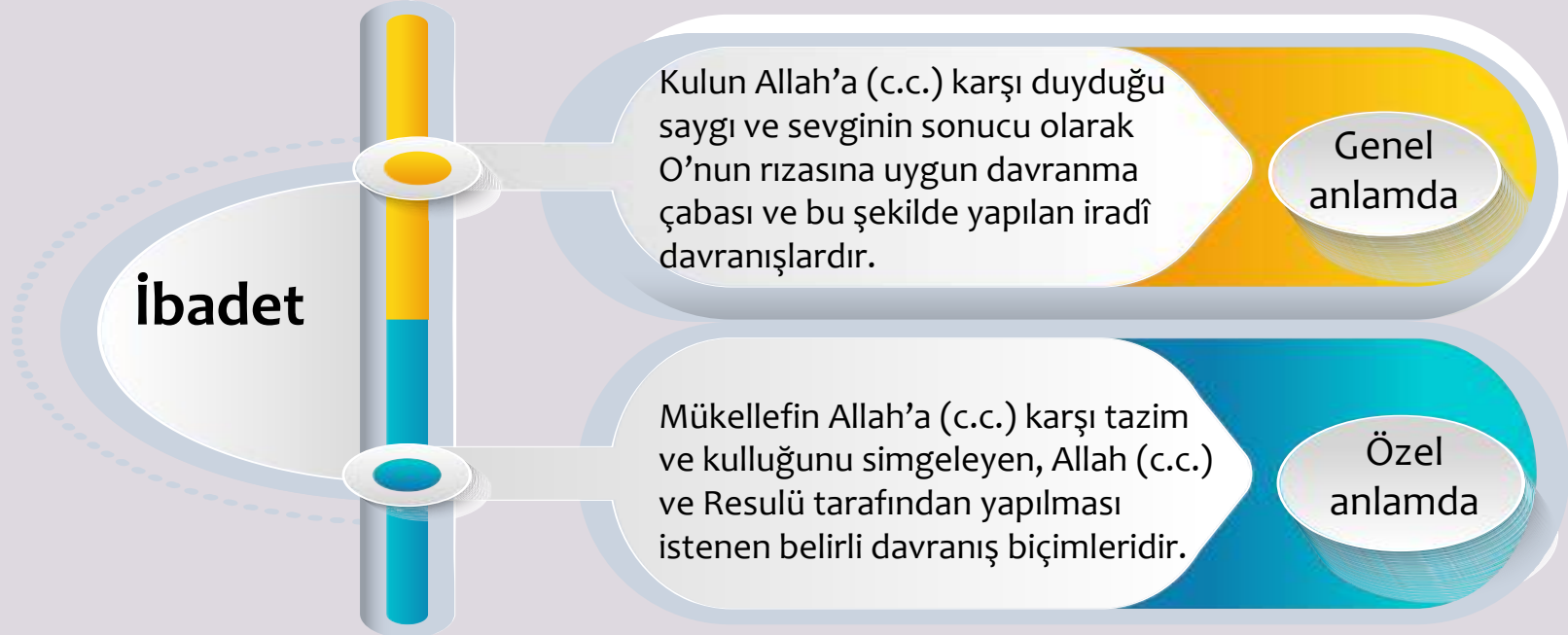
İslam dininin
temel
ibadetleri
nelerdir?



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

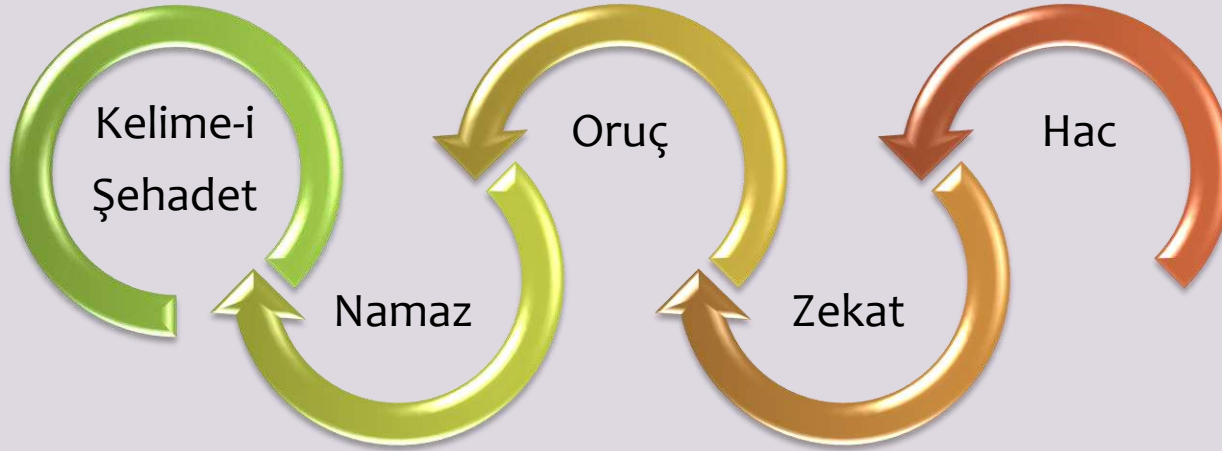
3. İslamiyet'te İbadetler

- İbadetin kavramının iki tanımı yapılmıştır:



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

İslam'ın Şartları/Temel İbadetler



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

- İslam'ın şartlarından sayılan Kelime-i şehadet, İslam'a girişin anahtarıdır.
- Kelime-i Şehadet Allah'ı (c.c.) hatırlamak ve her an Müslüman olmanın bilincinde olmaktır.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Namaz

Fiilî ve sözlü bir dua niteliğinde namaz; tekbirle başlayıp selamla son bulan, belirli hareket ve sözlerden oluşan bedenî bir ibadettir. Farz, vacip ve sünnet namazlar vardır.

Oruç

İmsak ve iftar arasında ibadet niyetiyle yeme, içme ve cinsel ilişkiden uzak durmaktır. Ramazan orucu farzdır.

Zekat

Dinen zengin sayılan Müslümanların paralarının veya mallarının belli bir miktarını ibadet kastıyla ihtiyaç sahiplerine vermesi ibadetidir.

Hac

İmkân ve yol bulan Müslümanların, yılın belli günlerinden Mekke'de bulunan Kâbe'yi ve diğer kutsal mekânları dinî maksatla ziyaret etmesidir.

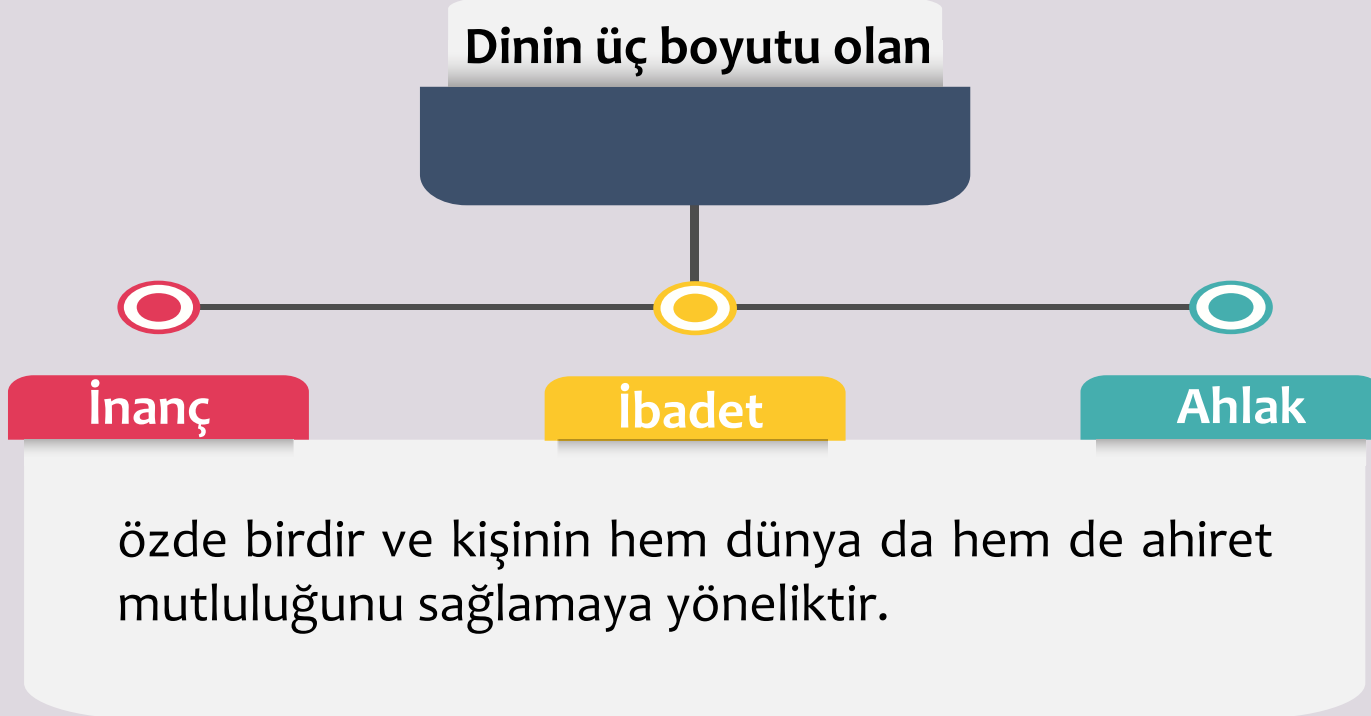
2. ÜNİTE / İSLAMİYET



**Sizce bir
Müslümanda
olması gereken
ahlaki özellikler
nelerdir?**



4. İslamiyet'te Ahlaki Değerler



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

İnsanın Allah ile (c.c.) ilişkisi inanç ve ibadet; diğer insanlar ve yaratılmışlarla ilişkisi ahlak ve hukuk (muamelat) olarak tecelli eder.

Bir toplumda ahlaki bilinç ve duyarlılık yüksek olduğunda hukuki problemlerin ortaya çıkması daha baştan büyük ölçüde önlenmiş olur.

Kur'an-ı Kerim ahlak sistemini büyük ölçüde inanç, ibadet ve muamelatı da gözeterek ahlaki duyarlılık üzerine inşa etmiştir.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET



2. ÜNİTE / İSLAMİYET

BELLİ BAŞLI AHLAKİ İLKE VE DEĞERLER

- ▶ Doğru sözlü, dürüst ve adil olmak
- ▶ Affedici ve müsamahakar olmak
- ▶ Alçakgönüllü ve yumuşak huylu olmak
- ▶ Sabırlı, sebatlı ve dayanıklı olmak
- ▶ Cesur ve soğukkanlı olmak
- ▶ Şefkatli ve merhametli olmak
- ▶ Ağırbaşlı ve ölçülü olmak

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

- ▶ Zarif, kibar ve nazik olmak
- ▶ Sevgiye dayalı dostluk kurmak
- ▶ İffetli, edepli ve hayâlî olmak
- ▶ Cömert ve yardımsever olmak
- ▶ İnsanların kişiliklerine ve haklarına saygı göstermek
- ▶ İyiliğe teşekkürle ve daha iyi davranışla karşılık vermek
- ▶ Hata yapınca özür dileyip onu telafi etmek

Ehl-i Kitap
sizin için ne
ifade
ediyor?



5. İslamiyet'in Diğer Dinlere Bakışı

- İslam kaynaklarında, diğer dinleri ve onların müntesiplerini tanımlamak için çeşitli kavramlar kullanılmaktadır.
- Bunlar arasında en önemlisi **Ehl-i Kitap** kavramıdır.
- Başlangıçta sadece Yahudi ve Hristiyanları kapsayan Ehl-i Kitap kavramı, zamanla Mecusileri ve hatta Kur'an'da adı geçmeyen din mensuplarını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

Kur'an-ı Kerim'de Ehl-i Kitap

Allah'ın (c.c.) ayetlerini inkâr ettikleri

Hakla bâtilı karıştırdıkları

Emanete riayet etmedikleri

Kendilerine verilen kutsal kitabı tahrif ettikleri

Peygamberlerini öldürdükleri

Müslümanları küfre döndürmek istedikleri

Tevrat ve İncil'deki hükümleri hakkıyla uygulamadıkları

gibi sebeplerle kınanırlar.

2. ÜNİTE / İSLAMİYET

- Kur'an-ı Kerim, Ehl-i Kitap'ı Allah'a (c.c.) kulluğa ve O'na hiçbir şeyi ortak koşturmaya çağırmakta (bk. Âl-i İmrân suresi, 64. ayet.); Müslümanlara da onlarla mücadelede itidalli olmayı tavsiye etmektedir.(bk. Ankebut suresi, 46. ayet.)